

Våld i nära relationer inom BUP- förekomst och behandlares erfarenheter av att identifiera våldet

Nationell konferens – barn som anhöriga 2013-09-14

Ole Hultmann, Fil. lic, doktorand
vid Psykologiska institutionen, GU

Specialistpsykolog, psykoterapeut BUP Gamlestaden,
Göteborg

GÖTEBORGS UNIVERSITET

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Finansiärer

Brottsoffermyndigheten

*Forskningsrådet om Arbetsliv och Sociala frågor
(FAS)*

Allmänna barnhuset

Majblommans riksförbund

Upptäcks våldet? Får barnen skydd, stöd och behandling?

• • •

• Endast var tionde barn som upplevt familjevåld i Sverige berättar om detta för myndigheterna (Annerbäck et al, 2012)

• Att det finns motstånd/svårigheter bland vårdpersonal att fråga om våld mot kvinnor är välkänt (Todahl et al, 2009)

Våra egna siffror BUP Gamlestaden - partner violence screening (PVS)

- 38 % av mammor rapporterar att de utsatts för våld i en nära relation (240 tillfrågade)
- Våldet rapporteras förekommit de senaste 12 månaderna (1/10), för ett till tre år sedan (1/5) eller längre tillbaka i tiden (2/3)

Varför är det av särskilt vikt att uppmärksamma familjevåld inom BUP?

- **Ü** Upplevelser av våld kan ha betydelse för barnet psykiska mående och utveckling
- **Ü** Barnets beteende (aggression, problem i sociala sammanhang), känslor (PTSD och depression) och anknytning påverkas
- **Ü** Ett barn som är utsatt för våld behöver i första hand skyddas och i andra hand ges stöd eller behandling beroende på sitt psykiska mående

Rutinmässig kartläggning av våld i nära relationer på en BUP mottagning

Syfte med studien:

Att undersöka behandlares upplevelse av att rutinmässigt fråga om förekomst av våld i nära relationer. Med ett särskilt fokus på vilka hinder som fanns för att kartlägga för våld.

(Hultmann, O., Möller, J., Ormhaug, S., Broberg, A., *Asking Routinely About Intimate Partner Violence in a Child and Adolescent Psychiatric Clinic: A Qualitative Study*, in press)

Tillvägagångssätt

Informanter:

- 14 behandlare på BUP
- 5 socionomer, 8 psykologer, 1 sjuksköterska
- 13 kvinnor, 1 man

Intervjuer:

- Intervjuades om erfarenheter av att vid nybesöket använda ett formulär om våld i nära relationer
- Utfördes av författarna, som arbetar som psykologer på samma klinik som informanterna
- Semistrukturerad intervju
- Tematisk analys

Partner Violence Screening (PVS)

Ifylld av Mamma Pappa Annan:

1. Har Du blivit slagen, sparkad, knuffad eller skadad på något annat sätt under barnets livstid?

Ja under de senaste 12 månaderna Ja, 1-3 år sedan
 Ja, längre än 3 år sedan Nej

Om du blivit skadad av någon under de senaste tre åren, vem var det som skadade dig?

En person som jag har ett förhållande med nu
 En person från ett tidigare förhållande Någon annan

Resultat: Tre teman och sju underteman

Hinder	Ambivalens	Användbart
Skada patienten	På mitt eget sätt	Hanterbart
Andra saker är viktigare	Tillkortakommanden	Klargörande
	Starka negativa känslor	

Resultat: Tre teman och sju underteman

Hinder	Ambivalens	Användbart
Skada patienten	På mitt eget sätt	Hanterbart
Andra saker är viktigare	Tillkortakommanden	Klargörande
	Starka negativa känslor	

Ett hinder

- Man kan skada patienten

"Alltså jag har ju en händelse från ganska många år tillbaka när jag hade ett föräldrapar där det förekom våld, och det kom upp under besöket, och det var också en väldigt, väldigt aggressiv man, otäck, /.../ och då började de småbråka sådär under tiden. Den mamman hade fått stryk av honom sen, på grund av det som sades på samtalet, /.../ och det känns ju, sånt där sitter kvar i huvudet, var det jag som förorsakade detta ungefär, det är väl det man skulle kunna tänka sig i så fall, att en mamma skulle råka mer illa ut om det blev väldigt öppet, men jag vet inte det kanske är fantasier det också."

Resultat: Tre teman och sju underteman

Hinder	Ambivalens	Användbart
Skada patienten	På mitt eget sätt	Hanterbart
Andra saker är viktigare	Tillkortakommanden	Klargörande
	Starka negativa känslor	

Ambivalens

- Jag måste göra det på mitt eget sätt

"Ja, jag ger ju inte dem det, jag intervjuar alltid, jag ger aldrig någon formulär, /.../ inte ens tonåringarna, jag intervjuar dem med det, för jag vill ha en relation och jag vill ha påfyllnad och kunna ställa extrafrågor och så, runt det."

Resultat: Tre teman och sju underteman

Hinder	Ambivalens	Användbart
Skada patienten	På mitt eget sätt	Hanterbart
Andra saker är viktigare	Tillkortakommanden	Klargörande
	Starka negativa känslor	

Användbart

- Klargörande

"/.../ att vara säker på att man faktiskt frågar om det, så att det inte kommer bort i ett nybesök där de vill berätta jättemycket om allt möjligt, som kanske inte alls är relaterat, och de kommer för problem som man kanske tänker inte är traumareaktioner eller har med sånt att göra /.../ men nu betar man av det, så därför är det bra att ha det här formuläret, tänker jag."

Konklusioner av forskningen på BUP Gamlestaden

- Det tar tid att införa rutinmässig kartläggning av strukturerad kartläggning för våld, organisatoriskt stöd behövs
- Rutinmässig kartläggning ökar möjligheterna att upptäcka våld
- Frågan bör kunna ställas vid 85-90 % av nybesöken, större bortfall kan inte förklaras med klientfaktorer
- Varje familjemedlem bör erbjudas att träffa behandlaren individuellt vid nybesöket

När patienter svarar på frågan, måste rätt insats kunna erbjudas

---

- Skydd till den våldutsatta föräldern och barnet
- Stöd eller behandling till den våldutsatta föräldern och barnet
- Samarbete med socialtjänsten

